

Openbare vergadering van donderdag 22 juni 2023

- Aanwezig:** Peter PLESSERS, voorzitter gemeenteraad
Bart LAEREMANS, burgemeester
Jelle DE WILDE, Kirsten HOEFS, Chantal LAUWERS, Trui OLBRECHTS, Philip ROOSEN, Karlijne VAN BREE, Jean-Paul WINDELEN, schepenen
Manon BAS, Eddie BOELEN, William DE BOECK, Caroline DENIL, Linda DE PREE, Jean DEWIT, Isabel GAISBAUER, Tom GAUDAEN, Gilbert GOOSSENS, Brigitte JANSSENS, Katrien LE ROY, Katleen ORINX, Luk RAEKELBOOM, Patricia SEGERS, Vincent VAN ACHTER, Gerlant VAN BERLAER, Rudi VAN HOVE, Bart VAN HUMBEECK, Yves VERBERCK, Karin VERTONGEN, Patrick VERTONGEN, Elke WOUTERS, gemeenteraadsleden
Muriel VAN SCHEL, algemeen directeur
- Verontschuldigd:** Karima MOKHTAR, Chris SELLESLAGH, gemeenteraadsleden
- Afwezig:** /

BEHEER VAN PATRIMONIUM EN OPENBAAR DOMEIN - DADING EIGENDOMSVERDELING KERKEN EN PASTORIEËN MET CENTRAAL KERKBESTUUR (CKB) - GOEDKEURING

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Artikel 41, 17° DLB waaruit blijkt dat de gemeenteraad bevoegd is om dadingen aan te gaan.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Artikel 41, 17° DLB.
- Artikel 293 DLB.
- Artikel 2044 van het Burgerlijk Wetboek wordt door een dading een geschil beëindigd of een toekomstig geschil voorkomen.
- De omzendbrief KB/ABB 2019/3 van de Vlaamse Regering houdende de toepassing van het decreet van 7 mei 2004.
- Besluit van het college van burgemeester en schepenen van 12 juni 2023.

De beslissing houdt rekening met volgende adviezen:

/

De beslissing kent volgende inhoudelijke verantwoording:

Aanleiding

Er bestaat reeds geruime tijd onduidelijkheid omtrent de eigendomssituaties van een aantal kerken en pastorieën in Grimbergen.

Historiek

De onduidelijkheid omtrent de eigendomssituaties vindt zijn oorsprong in de geschiedenis van België. In 1795 werd België bij Frankrijk geannexeerd, waarbij tevens de in Frankrijk geldende wetgeving van toepassing werd gemaakt in België. Ook het zogenaamde Nationalisatiedecreet van 2 – 4 november 1789, dat de kerkelijke goederen ter beschikking stelde van de Natie, werd door deze annexatie in 1795 van toepassing in België[1]. De Belgisch-Franse staat werd aldus eigenaar van alle kerkelijke goederen[2].

Na onderhandelingen tussen Paus Pius VII en Napoleon kwam in 1801 een Concordaat tot stand, dat de vernieuwde verstandhouding tussen het Napoleontische Frankrijk en de Katholieke Kerk

moest bezegelen[3]. Met de wet van 18 Germinal van het jaar X van 8 april 1802 werd uitvoering gegeven aan dit Concordaat.

Deze wet bestond uit twee delen: enerzijds uit het Concordaat van 1801 en anderzijds uit "de Organieke Artikelen van de Overeenkomst van 26 Messidor van het jaar X". Artikel 72 van deze Organieke Artikelen regelde de "teruggave van de genationaliseerde pastorieën en de aangrenzende tuinen" als volgt:

"Les presbytères et les jardins attenants, non aliénés, seront rendus aux curés et aux desservants des succursales. A défaut de ces presbytères, les conseils généraux des communes sont autorisés à leur procurer un logement et un jardin."

Vrij vertaald:

"De niet-vervreemde (teruggegeven) presbyteria en de aangrenzende tuinen, zullen worden teruggegeven aan de priesters en aan de bedienaren van de eredienst. Bij gebrek aan zulke presbyteria, zijn de raden van de gemeenschappen gehouden om te voorzien in een woning en een tuin."

Deze vage formulering uit artikel 72 heeft aanleiding gegeven tot talrijke discussies over het eigendomsstatuut.[4]

Verdere context

Reeds geruime tijd bestaan er juridische discussies tussen de gemeente Grimbergen en het CKB over het eigendomsstatuut. Om blijvende juridische discussies te vermijden wensen de gemeente Grimbergen en het CKB nu tot een duurzame oplossing te komen en duidelijke afspraken te maken rond de eigendomssituatie van de kerken, pastorieën en aanpalende gronden en tuinen in de verschillende deelgemeenten.

Argumentatie

1. Er bestaat sinds lange tijd onduidelijkheid omtrent de eigendomssituaties van een aantal kerken en pastorieën in Grimbergen. Om die reden is het aangewezen dat het eigendomsstatuut wordt uitgeklaard zodat de gemeente en de verschillende kerkfabrieken weten wie voor welke gebouwen en percelen verantwoordelijk is. De beste oplossing om dit geschil op te lossen is door de opmaak van een dading.

Tussen het schepencollege en het CKB vonden er bijgevolg besprekingen plaats die geleid hebben tot een ontwerp van dadingsovereenkomst waarin beide partijen zich konden vinden.

2. In deze dadingsovereenkomst moet er rekening worden gehouden met het feit dat enkele goederen tot het openbaar domein behoren. In principe is het niet toegelaten om een dading te sluiten over goederen van het openbaar domein voor zover dit afbreuk zou doen aan het recht van de openbare overheid om het openbaar domeingoed te allen tijde volgens de behoeften en het belang van alle burgers te regelen en te wijzigen.

Echter doet de dading geen afbreuk aan het recht van de openbare overheid om het openbaar domeingoed te allen tijde volgens de behoeften en het belang van alle burgers te regelen en te wijzigen. Omwille van de bestemming van deze openbare domeingoederen is het kerkbestuur de meest geschikte marktpartij voor het beheer ervan.

3. De gemeente is zich er van bewust dat een onroerende transactie gepaard gaat met het opstellen van een schattingsverslag.

Echter is het niet verboden om een zakelijke transacties kosteloos te laten gebeuren voor zover daarvoor gegronde redenen bestaan. Deze redenen spreken hier voor zich omdat de beoogde regeling in de eerste plaats beoogt voor de partijen wederzijdse duidelijkheid te scheppen over de wederzijdse zakenrechtelijke posities. Een schatting is bijgevolg niet aangewezen omdat partijen een dading sluiten waarin zij wederzijdse toegevingen doen om blijvende juridische discussies te vermijden. Deze toegeving wordt doorgaans juridisch vertaald als een verbintenis om iets te doen, iets niet te doen of iets te geven. Met huidige dading bestaan de wederzijdse toegevingen erin dat zowel de gemeente als het CKB er zich toe verbinden het eigendomsrecht van elkaar niet te betwisten en bijgevolg als zorgvuldig eigenaar het goed beheren.

4. De gemeente is zich er van bewust dat de vervreemding van onroerende goederen moet gebeuren volgens de principes van mededinging en transparantie. Hiervan kan worden afgeweken voor zover daarvoor gegronde redenen bestaan.

Gelet op de bestemming van de onroerende goederen, komt er voor het beheer van de betrokken goederen redelijkerwijze geen andere marktpartij dan het kerkbestuur in aanmerking. Enkel het kerkbestuur kan de hier beoogde openbare bestemming garanderen.

5. De dading omvat m.b.t. de eigendomssituaties de volgende regeling:

De volgende eigendommen komen toe aan de gemeente:

- De Sint-Rumolduskerk (op en met grond) te Humbeek en de grond achter de pastorietaan, gelegen te 1851 Grimbergen, 6^e afdeling Humbeek, sectie B, nummers 505/B, 361/F, 362, 363 en 364/E, met een geschatte gezamenlijke oppervlakte van 13.400 m².
- Sint-Amanduskerk (op en met grond) te Strombeek-Bever en aanpalende grond, gelegen te 1853 Grimbergen, 4^e afdeling Strombeek-Bever, sectie A, nummers 413/B en 412/D, met een geschatte gezamenlijke oppervlakte van 2.700 m².
- De pastorie Onze-Lieve-Vrouw Beigem (op en met grond), met de tuin en parking, gelegen te 1852 Grimbergen, 5^e afdeling Beigem, sectie B, nummer 448/F en nummer 450/B, met een geschatte gezamenlijke oppervlakte van 2.300 m².

De volgende eigendom komt (in volle eigendom) toe aan de Kerkfabriek Humbeek Sint-Rumoldus:

- De pastorie Sint-Rumoldus Humbeek en aanpalende tuin, gelegen te 1851 Grimbergen, 6^e afdeling Humbeek, sectie B, nummers 360/C en 361/E, met een geschatte gezamenlijke oppervlakte van 2.300 m².

De volgende eigendom komt (in volle eigendom) toe aan de Kerkfabriek Strombeek Sint-Amandus:

- De pastorie Sint-Amandus Strombeek-Bever en tuin, gelegen te 1853 Grimbergen, 4^e afdeling Strombeek-Bever, sectie A, nummers 414/E en 415/D, met een geschatte gezamenlijke oppervlakte van 2.000m².

De volgende eigendom komt (in volle eigendom) toe aan de Kerkfabriek Beigem Onze-Lieve-Vrouw:

- De Onze-Lieve-Vrouwekerk te Beigem en aanpalende grond, gelegen te 1852 Grimbergen, 5^e afdeling Beigem, sectie B, nummers 438/A, 439/A, met een geschatte gezamenlijke oppervlakte van 1.600m².

De volgende eigendom komt (in volle eigendom) toekomt aan de Kerkfabriek Borgt Sint-Salvator:

- De pastorie Sint-Salvator Borgt, gelegen te 1850 Grimbergen, 1^e afdeling, sectie I, nummer 102/E.

De volgende eigendom komt (in volle eigendom) toe aan de Kerkfabriek Sint-Servatius:

- De Allerheiligste Verlosserkerk (of ook Sint-Salvatorkerk), gelegen te 1850 Grimbergen, 1^e afdeling, sectie I, nummer 114/B.
- De Sint-Servaasbasiliek met aanpalend plein en tuin, gelegen te 1850 Grimbergen, 2^e afdeling, sectie E, nummers 256/C, 257/A en 247/D.

De volgende eigendom komt (in volle eigendom) toe aan de Kerkfabriek Heilige Hart en Sint-Jozef:

- De Heilig-Hartkerk, gelegen te 1850 Grimbergen, 1^e afdeling, sectie C, nummer 423/M.
- De pastorie H. Hart Verbrande Brug, gelegen te 1850 Grimbergen, 1^e afdeling, sectie C, nummer 423/K.

De volgende eigendom komt (in volle eigendom) toe aan de Kerkfabriek Molenveld Sint-Cornelius:

- De Sint-Corneliuskerk (Molenveld) met aanpalend plein en tuin, gelegen te 1850 Grimbergen, 1^e afdeling, sectie I, nummer 295/G3 en nummer 295/K3.

6. De dading moet worden overgeschreven op de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Hiervoor dient een notaris te worden aangesteld.

[1] F. JUDO, "Recente rechtspraak over het eigendomsrecht van pastorieën – van dogmatisme naar casuïstiek", RRS 2010, afl. 2, pg. 36.

[2] L. VANDENAMEELE, "Deus ex machina: de erosie van het kerkelijk patrimonium – over het eigendomsrecht van de Belgische kerken", RW 2016 – 2017, nr. 24, pg. 925.

[3] L. VANDENAMEELE, "Deus ex machina: de erosie van het kerkelijk patrimonium – over het eigendomsrecht van de Belgische kerken", RW 2016 – 2017, nr. 24, pg. 926.; F. JUDO, "Recente

rechtspraak over het eigendomsrecht van pastorieën – van dogmatisme naar casuïstiek”, RRS 2010, afl. 2, pg. 37.

[4] L. VANDENAMEELE, “Deus ex machina: de erosie van het kerkelijk patrimonium – over het eigendomsrecht van de Belgische kerken”, RW 2016 – 2017, nr. 24, pg. 931.

Op voorstel van het college van burgemeester en schepenen.

Burgemeester Bart LAEREMANS geeft een toelichting. De gemeente en de kerken zaten een tijdlang in een impasse over een geschil betreffende het eigendom van de pastorie in Humbeek. Ook over diverse andere kerkgebouwen was er onduidelijkheid over het eigendomsrecht. Na veel gesprekken met het Centraal Kerkbestuur (CKB) is men tot een evenwichtig akkoord gekomen, waarmee voor Beigem, Humbeek en Strombeek een goede regeling tot stand gekomen is met als doel dat de kerken zelf kunnen instaan voor de opbrengsten die de exploitatierekening nodig heeft.

De vraag is of men met de dalende trend in het kerkbezoek zeven kerkgebouwen kan openhouden in Grimbergen. Aanvankelijk wilde men in alle parochies blijven voortgaan, maar inmiddels is er enige beweging: de parochie van Borcht is overgenomen door Molenveld en zal de activiteiten stoppen. Inmiddels is er ook een akkoord dat in het kerkgebouw van Strombeek een bibliotheek gerealiseerd kan worden, waarmee een win-winsituatie wordt gecreëerd: de kerk blijft behouden en de bibliotheek krijgt een veel centralere plek. Het schepencollege wil ermee erkennen dat de kerkgebouwen een belangrijke functie hebben en behouden dienen te blijven. Op de site van de pastorie van Humbeek wordt gedacht aan een woonproject, eventueel gecombineerd met een gemeenschapsfunctie. De pastorie van Beigem blijft behouden voor de huidige sociale functie. In de andere parochies was geen discussie over het eigendom, maar ook daar was men op zoek naar een eigentijdse invulling. Men wil in de Borcht de eredienstactiviteiten grotendeels stoppen en een museale en/of culturele functie aan de kerk geven. De plannen hiervoor moeten nog verder uitgewerkt worden, maar er zal erfpacht aan de gemeente worden toegekend voor de kerk.

Schepen Trui OLBRECHTS is van mening dat de kerkfabrieken op de voorgestelde manier in staat zijn om zichzelf te onderhouden. Zij waren vragende partij om meer initiatiefrecht voor het onderhoud en voor investeringen in de kerkgebouwen. Met de voorliggende overeenkomst kunnen zij beter eigen inkomsten genereren, zoals in Beigem al het geval is. De gemeente heeft met de kerkfabrieken afgesproken dat zij 15% van de opbrengsten van hun privaat patrimonium mogen reserveren voor onderhoud en 85% van de inkomsten van hun privaat patrimonium komt op de exploitatierekening die de kerkfabrieken in overleg met de gemeente kunnen gebruiken om investeringen te doen. Op termijn zullen zij meer inkomsten gaan genereren.

Schepen Philip ROOSEN voegt eraan toe dat het een bijzonder goede overeenkomst is. Het schepencollege is er trots op dat het deze dading heeft kunnen realiseren. Nu het eigendom goed geregeld is, kunnen de kerkfabrieken hun gebouwen een herbestemming geven. Dat men in Strombeek een “bibliotheek van de toekomst” in de kerk wil vestigen, is daar een mooi voorbeeld van.

Raadslid Gerlant VAN BERLAER feliciteert het gemeentebestuur en het CKB met de belangrijke doorbraak in dit dossier. Bij de dading plaatst hij enige kanttekeningen. Het is een dading zonder eindtermijn, terwijl er in de toekomst veel veranderingen op stapel staan. De vraag is wat deze dading over 20 of 30 jaar betekent, als er inmiddels veel veranderd is. Het is goed dat het schepencollege met de kerkfabriek afspraken heeft gemaakt over het zelf rondkrijgen van de exploitatie. De afspraken zijn echter vaag. Hij verwacht dat er op termijn nog steeds veel kerkgebouwen financiële ondersteuning nodig hebben. Daarom zou hij graag zien dat er nagedacht wordt over een algemeen gebruik van de Grimbergse bevolking, te meer omdat er steeds meer religies komen die geen subsidie krijgen. De fractie Vooruit wil niet voor de dading stemmen, hoewel het een positieve stap is. Voor de fractie Vooruit is de stap echter nog niet genoeg.

Raadslid William DE BOECK vindt het goed dat het initiatief is doorgezet om duidelijkheid te krijgen over het eigenaarschap van kerkgebouwen en pastorieën. Na een dispuut over de kadastrale gegevens, waaruit het eigendom van de gebouwen moest blijken, is er advies gevraagd aan juristen. Hierin werd aangegeven dat de kadastrale gegevens wel degelijk een belangrijk vermoeden zijn voor het bezit van het eigendomsrecht. De bewijsmiddelen voor de vergaring slaan door in het voordeel van de gemeente. Het CKB heeft het eigendomsrecht van de gemeente nooit betwist en zelfs expliciet erkend in diverse verklaringen.

Men kan nog jarenlang discussiëren over de kwestie, maar als de gemeente opteert voor een dading, vindt de fractie Open VLD dat alle informatie op tafel moet liggen en niet een gedeelte, zoals nu is gebeurd. Als blijkt dat kadastrale gegevens niet correct zijn, dan moet men dezelfde redenering hanteren voor de kerkgebouwen die toebehoren aan de kerkbesturen. Nu worden de gebouwen die volgens het kadaster eigendom zijn van de kerkbesturen buiten beschouwing gelaten. Daardoor is in vier van de zeven parochies de kerk of de pastorie aan de gemeente of het kerkbestuur toegewezen. In de andere drie parochies behoudt het kerkbestuur zowel de kerk als de pastorie.

In de Borcht heeft men geopteerd voor erfpacht. Dat is een slimme oplossing voor de kerkfabriek, want het eigendom blijft bewaard, terwijl de gemeente als erfpachter alle kosten voor haar rekening neemt. De fractie Open VLD vindt de dading daardoor niet evenwichtig en te veel in het voordeel van de kerkbesturen uitvallen. De fractie waardeert dat ze door de meerderheid is ingelicht over dit dossier. Hoewel de fractie Open VLD niet tegen een dading is, zal de fractie tegenstemmen met het verzoek het besluit uit te stellen, totdat alle huiswerk is afgerond.

Met de eerste paragraaf van de afsprakennota kan de fractie Open VLD akkoord gaan, maar over punt 3, de exploitatie, heeft de fractie bedenkingen over de percentages. Als er 15% gereserveerd mag worden voor onderhoud en 85% uitgegeven mag worden aan de exploitatie, blijft er niets meer over voor de werkingskosten van de kerkfabriek, die nodig zijn om de kerkfabriek zelfbedruipend te laten worden.

Met betrekking tot de drempelbedragen is de fractie Open VLD vooral verontrust over de automatische goedkeuring na zes weken als de gemeente niet gereageerd heeft. Het is te hopen dat de gunning dan in overeenstemming is met de Wet op overheidsopdrachten en er geld voorzien is in de begroting van de gemeente of van het kerkbestuur. De vraag is echter wie verantwoordelijk is en zegt: "de zes weken zijn voorbij, doe maar".

In het voorstel staat dat men grote uitgaven moet melden. Dat vindt de fractie Open VLD te gemakkelijk. De fractie zou graag zien dat de uitgaven gekaderd worden binnen de goedgekeurde begroting van de gemeente of de kerkfabriek.

Verder wordt gesteld dat het belangrijk is dat beide partijen zich engageren om bij elke investering de subsidiemogelijkheden te onderzoeken. Dit zou de fractie Open VLD graag vervangen door "... om bij elke investering de subsidiemogelijkheden te gebruiken".

Het is niet duidelijk waar de investeringen geboekt gaan worden: in de begroting van de kerkfabriek of in de begroting van de gemeente, al naar gelang de eigenaar.

Met het systeem van de "totale pot" vreest de fractie Open VLD dat de gemeentelijke portemonnee wagenwijd opengezet wordt. Er zijn namelijk zuinige kerkfabrieken, maar ook kerkfabrieken die altijd alles opmaken. Als men van elkaar ziet hoe er begroot en verantwoord wordt, kan dat leiden tot misbruik.

Raadslid Eddie BOELENS vraagt een schorsing aan voor overleg en om het standpunt te bepalen.

Voorzitter Peter PLESSERS geeft nog het woord aan burgemeester Bart LAEREMANS en zal daarna de vergadering schorsen.

Burgemeester Bart LAEREMANS reageert op de vragen. Hij is raadslid VAN BERLAER erkentelijk voor zijn standpunt, omdat hij tot nu toe altijd het meest kritische raadslid is geweest over de budgetten voor de kerkbesturen. Het overleg met de kerkbesturen heeft veel energie geleverd van beide zijden. Hij begrijpt dat de fractie Vooruit het nog niet ver genoeg vindt gaan, omdat de gemeente nog steeds veel kosten heeft aan de kerkgebouwen. Een aantal wordt echter goed beheerd. Uit de dading blijkt dat de kerkbesturen bereid zijn om meer nevenbestemmingen te aanvaarden en de samenwerking met de gemeente wil intensiveren. Het is echter nog te vroeg om uitgewerkte plannen te verwachten voor de verschillende locaties. Het schepencollege is van mening dat de dading een ambitieus en volledig verhaal is en is blij dat veel fracties een positief standpunt erover innemen.

Schepen Trui OLBRECHTS denkt dat het belangrijk is dat er regelmatig wordt overlegd met het CKB en de kerkfabrieken. Dat is in de afsprakennota verankerd. Met de 15% die de kerkfabrieken mogen reserveren, probeert de gemeente hen aan te zetten om een reserve op te bouwen om hun privaat patrimonium in stand te houden. Op termijn zal dit leiden tot extra inkomsten van de gemeente, doordat de leningslast vermindert. De suggestie om de tekst over subsidiemogelijkheden aan te scherpen zal zij overnemen. De bekommernis dat de gemeente binnen zes weken moet reageren, omdat er anders een automatische goedkeuring is, is volgens haar onterecht. De gemeente overlegt

al veel eerder met de kerkfabriek over de budgetten. Zo ontstaat in een vroeg stadium zicht op de werkzaamheden die men wil laten uitvoeren. Ook is dan voorzien dat men contact opneemt met de gemeentelijke diensten voor advies over en begeleiding met de Wet overheidsopdrachten. Over de solidariteit binnen de kerkfabrieken zegt schepen Trui OLBRECHTS dat het belangrijk is om het principe te poneren. Of het meteen goed gaat verlopen, moet de toekomst uitwijzen. Interne budgetschuivingen moeten echter altijd aan de gemeente worden voorgelegd.

De vergadering wordt geschorst voor 11 minuten.

Voorzitter Peter PLESSERS heropent de vergadering en geeft het woord aan raadslid DE PREE.

Raadslid Linda DE PREE stelt dat de fractie Groen anders zal handelen dan de overige oppositiepartijen. De fractie Groen gaat akkoord met het voorstel, omdat er recurrente opbrengsten gegenereerd worden, waardoor de kerken zich beter kunnen bedruipen en de gemeente minder hoeft te investeren in de kerken. De fractie Groen keurt het voorstel ook goed omdat het mooi is dat kerkgebouwen opengesteld worden voor de bevolking van Grimbergen en de ruimtes bruikbaar worden voor andere activiteiten. De fractie Groen wil zich wel distanciëren van de aankondigingen die hier gedaan worden, omdat deze voorbarig zijn. Het gaat vanavond slechts over de dading en de financiële overeenkomst met de kerkbesturen en niet over allerlei projecten die in de kerkgebouwen kunnen gaan plaatsvinden. Er wordt bijvoorbeeld sterk gespeculeerd over de bibliotheek, maar misschien zijn er nog andere pistes mogelijk voor de bibliotheek in Strombeek. Het discours over de bibliotheek moet gevoerd worden op het moment dat dit project aan de orde is.

Schepen Philip ROOSEN begrijpt de redenering. In de dading staan echter wel opties voor de herbestemming genoemd. De kerkfabriek is vragende partij om de kerk van Strombeek te herbestemmen met een serene invulling. Bij voorkeur is dat de bibliotheek. Dit is een onderwerp geweest van de onderhandelingen en dus niet voorbarig, want het maakt inherent deel uit van de dading.

Raadslid Jean DEWIT merkt op dat hij had verwacht dat er een mooi akkoord zou liggen, waarmee alle problemen met de kerken vanaf het keizerlijk decreet uit 1807 zouden worden opgelost. Hij vreest echter dat hij moet vaststellen dat de berg een muis gebaard heeft. Men heeft waarschijnlijk geprobeerd om een paar hete hangijzers op te pakken, maar feitelijk is het geen akkoord, want een akkoord handelt over alles. Hij is niet geheel tevreden en blijft met een aantal vragen zitten. Een kerk overnemen is nogal wat, want wie of wat bevindt zich in de crypten? Een regeling uitwerken voor een pastorij is ook niet niets. Hij had graag een topic gehad van het geheel en een oplossing waarmee vastgesteld kan worden dat alle problemen die gelinkt zijn aan de gemeentelijke verplichtingen die voortvloeien uit het concordaat en uit het keizerlijk decreet, opgelijst worden. De voorliggende dading is echter knip- en plakwerk voor enkele gevallen. Hij voelt zich zo verloren dat hij geen enkele reden ziet om het voorstel te steunen, met name omdat de gemeente voornemens is om de oudste kerken van Grimbergen een nieuwe bestemming te geven.

Raadslid Eddie BOELEN heeft na de reactie van schepen ROOSEN de tekst erop nageslagen en gelezen dat de bestemming van de kerk van Strombeek inderdaad reeds wordt vastgelegd voor de gemeentelijke bibliotheek. Dat vindt de fractie Groen een vlucht vooruit. De fractie is niet tegen het idee om een kerkgebouw te gebruiken voor een bibliotheek, maar is wel benieuwd op welk basis hierover besloten is. Is er een voorstudie gedaan? Weet men hoe het gebouw wordt ingericht? Hoe gaan de diensten erin ondergebracht worden? Wordt alles goed geïsoleerd? Hoe zit het met de beloofde studie over de bestemming van het cultuurcentrum en omgeving? Het lijkt raadslid BOELEN logisch dat hierbij ook wordt overwogen om de bibliotheek erin onder te brengen. De fractie Groen vindt het zeer voorbarig om nu ineens te stellen dat in de kerk een bibliotheek met leestuin wordt gevestigd, vindt het geen correcte manier van werken en ziet het als reden om zich alsnog van stemming te onthouden.

Schepen Philip ROOSEN betoogt dat het gemeentebestuur soms beslissingen moet nemen als zich een opportuniteit voordoet. Het plan van de bibliotheek in Strombeek dateert al van 2019. De fractieleden die in de bibliotheekcommissie zitten, waren getuigen van de plannen en de ideeën die in 2019 zijn geopperd. Destijds is het niet kunnen doorgaan. Ondertussen is een ander plan ontwikkeld, namelijk voor de zijvleugel van het gemeentehuis. Daarop zijn bezwaren gekomen en ondertussen is het dossier gerijpt tot de dading waarover vandaag wordt gesproken. In de

bibliotheekcommissie is meegedeeld dat de bibliotheek in de kerk gehuisvest zal gaan worden. Er is nog geen ontwerp beschikbaar, maar de mogelijkheden zijn met de betrokkenen besproken en de ruimten zijn opgemeten.

Raadslid Katrien LE ROY weet dat de plannen zijn toegelicht in de bibliotheekcommissie, maar het was niet duidelijk dat de plannen al zo definitief waren. Er werd gezegd dat er nog geen plan, geen goedkeuring en geen vergunning was. Het was slechts een aankondiging van het idee om de bibliotheek in de kerk te huisvesten.

Burgemeester Bart LAEREMANS merkt op dat een dading altijd tussen twee partijen wordt gesloten. De kerkfabriek van Strombeek stond lang op het standpunt dat de kerk van hen was. Men heeft alle gronden van de kerk verkocht, om de oude, versleten kerk te vervangen door een nieuw gebouw. Na een complexe juridische discussie over het eigendom zijn de gemeente en de kerkfabriek tot elkaar gekomen op voorwaarde dat er een duurzame bestemming aan het gebouw wordt gegeven, waar de hele gemeenschap iets aan heeft.

Raadslid Katrien LE ROY begrijpt niet dat de burgemeester enerzijds zegt dat de gemeente zekerheid geeft aan de kerkfabrieken dat er iets met de kerk gebeurt wat zij graag willen en anderzijds dat het nog niet zeker is dat de bibliotheek er kan en zal komen.

Raadslid Jean DEWIT verwacht dat de zaak gecompliceerder is dan wordt voorgedaan. Een dading is immers een overeenkomst, waarbij beide partijen bereid zijn om eerdere aanspraken te laten varen, om vervolgens gecompenseerd te worden. Volgens hem is het altijd duidelijk geweest dat de kerkfabriek eigenaar was van de kerkgebouwen. Dat volgt uit het concordaat en ook uit het Burgerlijk Wetboek. Er is dus helemaal geen betwisting geweest, waardoor er nu een dading wordt aangegaan over een zaak die juridisch onjuist is.

Raadslid William DE BOECK stelt dat voor de pastorie in Humbeek sociale woningbouw gepland is, al is dat nog niet definitief bepaald. Hij denkt dat de gemeente daar niets over te zeggen heeft, want met de dading wordt bepaald dat het gebouw aan de kerkfabriek wordt overgemaakt. Als de gemeente erfpachter wordt, betekent dit dat zij zich dient te gedragen als eigenaar en alle kosten voor haar rekening moet nemen. Er werd gezegd dat het eigendom van de overige drie kerken nooit betwist is. Dat klopt, omdat de gemeente altijd is uitgegaan van de kadastrale gegevens. Als de constructie echter onderuitgehaald wordt, stort alles in. Met het CKB is nu een compromis gesloten voor drie kerken, maar uiteindelijk is het de gemeente die steeds zaken afgeeft onder heel strikte voorwaarden. Andersom geldt echter geen enkele bepaling. Kortom, het is geen goed voorstel.

Burgemeester Bart LAEREMANS stelt dat men er niet uitgeraakt als men elk aspect afzonderlijk bekijkt. Raadslid DEWIT gaf al aan dat de kerk in Strombeek in zijn ogen eigendom was van de kerkfabriek. Dat is eigenaardig, want eerder had het bestuur een andere insteek, namelijk dat het geen huur wilde betalen aan de kerk, omdat het van mening was dat de kerk gemeentelijk eigendom was. Vervolgens is de discussie over het eigendom gekanteld naar de stelling dat de kerk eigendom is van de gemeente en dat met deze dading kan worden geregeld dat de kerk van Strombeek een nieuwe functie krijgt. Andersom geldt het voor de pastorie van Humbeek; daar is juist de kerkfabriek een betere instantie om er appartementen te bouwen, want als de locatie gemeentelijk eigendom is, dan moet het een groene zone en een ontmoetingsruimte worden. Het bestuur ziet het als een evenwichtige, maar pragmatische oplossing en een win-winsituatie.

Raadslid William DE BOECK reageert dat iedereen graag een oplossing wil, maar dat de uitgangspunten verschillend zijn. Voor sommige locaties gaat men uit van de kadastrale gegevens en voor andere niet.

Burgemeester Bart LAEREMANS merkt op dat er een klein amendement is toegevoegd aan het voorstel, waarmee aan punt 1.2. een desaffectatie van de pastorie van Humbeek wordt toegevoegd. Daardoor gaat het gebouw naar het private domein, zodat er woningen gebouwd kunnen worden.

Raadslid Tom GAUDAEN erkent dat in 2019 een voorstel is besproken om de bibliotheek in de kerk van Strombeek te huisvesten. Er werden echter absurde cijfers voorgelegd, waardoor de raadsfracties zich afvroegen of het plan al bestemd moest worden. De fractie Open VLD dient een amendement in over het uitstellen van dit punt om tot een gedragen akkoord te komen door de

volledige gemeenteraad. Het amendement van Open VLD luidt als volgt: *"uitstel van dit punt tot er een door iedereen gedragen oplossing is"*.

Burgemeester Bart LAEREMANS merkt op dat de meerderheid het amendement niet zal goedkeuren.

Voorzitter Peter PLESSERS merkt op dat de amendementen in volgorde van indiening ter stemming worden voorgelegd. Dus eerst zal het amendement van de meerderheid over de desaffectatie van de pastorie van Humbeek ter stemming worden voorgelegd en nadien het amendement van Open VLD om de stemming van dit punt uit te stellen.

Raadslid Jean DEWIT vraagt of de meerderheid bevoegd is om een openbaar domein unilateraal te desaffecteren. Het lijkt hem dat de andere partij, het bisdom, hierbij betrokken moet worden.

Voorzitter Peter PLESSERS sluit het debat en legt de amendementen ter stemming voor.

Bijkomende informatie:

/

Amendement:

Amendement ingediend door burgemeester Bart LAEREMANS:

Toevoeging onder 1.2

"Voor zover nodig om de toebedeling van zakelijke gebruiksrechten en het volle genot van een specifieke openbaar domeingoed overeenkomstig deze Dadingsovereenkomst mogelijk te maken, wordt het betrokken openbare domeingoed gedesaffecteerd."

Met 20 stemmen voor (Bart LAEREMANS, Jelle DE WILDE, Kirsten HOEFS, Chantal LAUWERS, Trui OLBRECHTS, Philip ROOSEN, Karlijne VAN BREE, Jean-Paul WINDELEN, Isabel GAISBAUER, Katleen ORINX, Peter PLESSERS, Luk RAEKELBOOM, Patricia SEGERS, Gerlant VAN BERLAER, Rudi VAN HOVE, Bart VAN HUMBEECK, Yves VERBERCK, Karin VERTONGEN, Patrick VERTONGEN, Elke WOUTERS), 6 stemmen tegen (Manon BAS, William DE BOECK, Jean DEWIT, Tom GAUDAEN, Gilbert GOOSSENS, Brigitte JANSSENS,), 5 onthoudingen (Eddie BOELEN, Caroline DENIL, Linda DE PREE, Katrien LE ROY, Vincent VAN ACHTER)

Het amendement wordt goedgekeurd.

Amendement ingediend door de fractie Open VLD:

"uitstel van dit punt tot er een door iedereen gedragen oplossing is".

Met 14 stemmen voor (Manon BAS, Eddie BOELEN, William DE BOECK, Caroline DENIL, Linda DE PREE, Jean DEWIT, Isabel GAISBAUER, Tom GAUDAEN, Gilbert GOOSSENS, Brigitte JANSSENS, Katrien LE ROY, Katleen ORINX, Vincent VAN ACHTER, Gerlant VAN BERLAER), 17 stemmen tegen (Bart LAEREMANS, Jelle DE WILDE, Kirsten HOEFS, Chantal LAUWERS, Trui OLBRECHTS, Philip ROOSEN, Karlijne VAN BREE, Jean-Paul WINDELEN, Peter PLESSERS, Luk RAEKELBOOM, Patricia SEGERS, Rudi VAN HOVE, Bart VAN HUMBEECK, Yves VERBERCK, Karin VERTONGEN, Patrick VERTONGEN, Elke WOUTERS)

Het amendement wordt verworpen.

Stemming:

Met 18 stemmen voor (Bart LAEREMANS, Jelle DE WILDE, Kirsten HOEFS, Chantal LAUWERS, Trui OLBRECHTS, Philip ROOSEN, Karlijne VAN BREE, Jean-Paul WINDELEN, Katleen ORINX, Peter PLESSERS, Luk RAEKELBOOM, Patricia SEGERS, Rudi VAN HOVE, Bart VAN HUMBEECK, Yves VERBERCK, Karin VERTONGEN, Patrick VERTONGEN, Elke WOUTERS), 6 stemmen tegen (Manon BAS, William DE BOECK, Jean DEWIT, Tom GAUDAEN, Gilbert GOOSSENS, Brigitte JANSSENS), 7 onthoudingen (Eddie BOELEN, Caroline DENIL, Linda DE PREE, Isabel GAISBAUER, Katrien LE ROY, Vincent VAN ACHTER, Gerlant VAN BERLAER)

BESLUIT:

Enig artikel.

De dading tussen de gemeente Grimbergen en het Centraal Kerkbestuur Grimbergen, toegevoegd als bijlage, m.b.t. de vaststelling van de eigendomssituaties goed te keuren.

In zitting, datum als hierboven

Muriel VAN SCHEL

algemeen directeur

Peter PLESSERS

voorzitter gemeenteraad

Voor eensluidend afschrift op 1 september 2023

Muriel VAN SCHEL

algemeen directeur

Peter PLESSERS

voorzitter gemeenteraad